

Főszerkesztő és ideglenes felelős szerkesztő:
Dr. Takács Lajos
Laptulajdonos a **CORVEN**
Kapitány E. T.

DÉLI HÍRLAP

A Timișoara-Temesvári környezeti biz. sz. 28.
(Dos. No. 934/1933)
Szerkesztőség:
Timișoara I., Bül.
Regina Maria 3.
Kiadóhivatal:
Timișoara I.,
Piata Brătianu 3.

A romániai magyarság demokratikus lapja

Belgrádot minden oldalról körülzárták

Moszkvai jelentések a Magyarország elleni offenzíva legjobb jeleiméiről — Újabb amerikai figyelmeztetés Magyarországhoz

Moszkva. (Rador). A Tass-jelenti: A jugoszláv fővárost a vörös hadsereg, valamint Tito marsall főerői minden oldalról körülzárták. Belgrád körül teljes a gyűrű. A német helyőrség végleg el van szigetelve. Belgrád ostroma folyamatban van, — állapítja meg a moszkvai jelentés.

A németek kiűritették a görög fővárost

London. A londoni rádió jelenti: Az amerikai rádió jelentése szerint a németek kiűritették Athént.

Kairó. (Reuter). Görögországban kielégítő eredménnyel halad a brit haderők előnyomulása. Korinthus városának eleste kiűszöbön áll. Korinthus, mint ismeretes Athéntől 70 kilométerre nyugatra fekszik. Szinte már az egész Peloponnészt megtisztították a német csapatoktól. Most már harcok folynak Görögország nyugati részén az albán határ közelében is.

Amerikai vélemény a balkáni előnyomulásról

Washington. (Rador). Az amerikai rádió katonai hírmagyarázója a következőket mondta:

— A legjelentősebb esemény, valamint hadsziert eseményeit egybevetve, kétségtelenül a vörös hadsereg és a szövetséges csapatok gyors és döntő fontosságú előnyomulása a Balkánon. Miután Romániát és Bulgáriát végleg megtisztították a német csapatoktól, megkezdődött a nagy offenzíva a megszállt Jugoszlávia ellen.

— Semmi kétség sem fér ahhoz — folytatta az amerikai rádió katonai hírmagyarázója — hogy Románia augusztus 23-i merész és egyben bátorral teljes elhatározása nagy mértékben hozzájárult a most elért eredményekhez. Ennek méltó elismerésképp, valamint azért a jelentős támogatásért, amit a román hadsereg azóta a német csapatok elleni harcban kifejtett, eléggé jöndulatu fegyverszüneti feltételeket adott Romániának. Románia földrajzi helyzete lehetővé tette a gyors előnyomulást a Balkánon, aminek azután végzetes következményei voltak a német hadsereg számára.

— Magyarország ma hasonló helyzetben van — állapítja meg a továbbiakban az amerikai rádió katonai hírmagyarázója. — Magyarországnak is lehetősége nyílik még — bár nincsen már sok ideje erre — hogy megmentsen még valamit, azaz esélye legyen arra, hogy legalább azt a jogát adják meg neki, hogy saját országa lehessen. Igaz, hogy Magyarország ma német megszállás alatt áll, de Románia példája azt mutatja, hogy bátorlással és merész határozattal nagy dolgokat lehet megvalósítani. Ez esetben Magyarország legalább arról tenne tanubizonyoságot, hogy saját kezébe akarja venni az ország sorsát és jövőjét. Magyarország most hadsziertté vált. Rövid idővel ez előtt még elkerülhette volna ezt.

(Folytatás a 3. oldalon)

Timișoara-Temesvár nagy napja

A nép erejének és akaratának hatalmas arányu megnyilatkozása volt az Egységes Szakszervezetek által összehívott nagygyűlés

Lelkes visszhangra talált itt is a Kommunista Párt együttműködési tervszövege „Igazi demokratikus kormányt akarunk!” — „Ki kell irtani a fasizmust a közéletből!”

Cocos, Silaghi, Káli, Novac, Bányai, Gilbert a szónokok között

Fenségesen és hatalmasan újra megjelent a nép!

Újra megjelent az erő, a demokratikus öntudat, a változatos, kemény akarat. Mert a nép az emberiség legnagyobb és legszentebb eszméinek: a szabadságnak, a nemzeti egyenlőségnek, a munka politikai jogainak megvalósítója és őre.

A népellenes diktatúrának szörnyű ényomó szoritásából csak most kezdünk szabadni. A nép ráz fel hennünket, a nép figyelmeztet: itt a szabadság, éljünk vele, söpörjük el az ellenséget, ismerjük fel erőnket, a legnagyobb erőt a világon: a nép erejét.

Az őszi ég barátságos kékséggel mosolygott ránk. És az addig oly komor férfiak összemosolygottak az asszonyokkal és gyermekekkel. Ebben a mosolyban nemszak az öröm,

hanem az öntudat és a győzelem biztossága is benneragyogott. A zászlók és a jelmondatok között tüntető nép jegyzelmélet, zárt sorokban menetelt végig a városban, egyik ezer a másik után, mintegy felképesen elfoglalva az őt megillető helyet a szabadddá vált városban.

Igen, ez a nép! Ez az élet, a boldogság, a felszabadultság, a gyönyörű közös nagy akarat: a szabadság. De a nép tud szigorú és elszánt is lenni.

Az a pillanat, amikor megtudta, hogy a hitleristák meggyilkolták Csenén őt hazafit, az a néma pillanat végzetes figyelmeztetésként ágaskodott fel a nép szívében: elég és ne tovább, mert az öklök lesujtani is tudnak.

A nép büntetni is tud. De a nép, ereje tudatában, fegyvereztet maradt. A munkásság meg-

szervekedett és tudja, hogy ügyés diadalra csak a tervszerű küzdelem vezet.

A nép a testvériség. A fasizmus elleni gyűlölet egyformán dobbantotta meg a románok, magyarok, szerbek, zsidók szívében. És a ziverek, a célkitűzések és elszánt akaratok találkozásának ebben a forró, a boldog közös jövőt melengető légkörében, egyszerre összeomlott mind az az uszítás, mind az a gyűlölködés és hazugság, amit a fasizma fajgyűlölet évtizedes mérgező hadjárataiban a népek ellen véglegesnek és igaznak akart elfogadtatni.

A nép, élén a szervezett munkássággal, megindult a végső cél, a széleskörű, igazi demokrácia megvalósítása felé.

A nép megindult és utján megállítani többé nem lehet! m. j.

Felvonulnak a dolgozók sokezres tömegei

Timișoara-Temesvár. Nagy napja volt a timișoarai-temesvári munkásságnak és a város lakosságának. Husz esztendő óta ilyen hatalmas méretekben először nyilvánult meg szabadon és egységesen a népakarat. Az Egységes Szakszervezetek népgyűlése helyül a Capitol mozgó jelöltje ki a rendezőség, de a nagy terem elégtelennek bizonyult ahhoz az óriási tömeghez képest, amely a mozgósításhoz nagyteremből kiszorult a kerthelyiségben és az utcán összegyűlt. Tulzán nélkül állhatjuk, hogy az a mintegy tizenkétezer főnyi tömeg a város egész lakosságát képviselte. A fasizma ényomás erőszakos módszerei ellenére Timișoara-Temesvár dolgozói az Egységes Szakszervezetek első hívására megjelentek, hogy harcba induljanak a Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányzati platformjairól, melyet a Romániai Kommunista Párt tervezett a közvélemény elé, az ország teljes megtisztításáért a fasizma maradványoktól.

A város korán ébredt álmából. A tiszta reggeli derengésben mindenütt siető csoportok tüntek fel, amelyek a különböző demokratá szervezetek székházai felé igyekeztek. Innen és a szakszervezetek központi székházából, valamint a gyári szakszervezetek helyiségéből az után nemzeti, és sarló-kalapácsos vörös zászlókkal és különböző feliratokkal vonultak fel a csoportok a Capitolhoz. A feliratok tarka tömegéből a következőket ragadjuk ki: Eljen a Munkás Egységfront! A Nemzeti Demokrata Arcvonal kormányát akarjuk! Eljen a paraszok és munkások szövetsége! Eljen barátunk és felszabadítónk, a dicsőséges Vörös hadsereg! Dicsőség a vitéz román

hadseregnek! A szabad román nép szabad Erdélyt akar! Emberi munkafeltételeket követelünk a munkásoknak, hivatalnokoknak s szellemi munkásoknak! Követeljük a nagybirtokok földjét a szegény parasztságnak! Ki a fasiztákkal az állami adminisztrációból! A nemzetiségek jogegyenlőségét akarjuk! Ki a fasiztákkal a gyárakból és üzemekből! Eljen a munkástömegek vezére, Gheorghiu-Dej!

Több mint egy óra hosszat tartott a hatalmas tömeg felvonulása. Sorban jöttek an antihitlerista szervezetek, az Unionea Patriotilor, az ifjúkommunisták szervezete, a MADOSZ, a szerb, a

zsidó és a német antihitlerista szervezetek, majd a gyárak szervezett munkástömegei. Ehhez a hatalmas, szervezett tömeghez még ezrelék járult az érdeklődők és rokonszenvezők hatalmas tömege. A Capitol terme, — amelynek emelvényén népparlament hangulatot teremtett a küldöttségek zászlós sokadalma — csakhamar megtelt. Az emelvényen a hazafias gárda fegyveres erői mellett a bánási szerb partizánok egy osztaga állt fegyverben. A mozgósításhoz hatalmas kerthelyiségében és az után a szó szoros értelmében szorongott a hatalmas tömeg. Ide hangszórók közvetítették a beszédeket.

A munkásság egységfrontja

A nagygyűlést a szervezőbizottság nevében Cocos Moise, a Szociáldemokrata Párt bánási szervezetének elnöke nyitotta meg. Beszédében rámutatott arra, hogy a nagygyűlésnek seregszemle jellege van. Indítványozza, hogy az ösztönözött munkásság érdekeiért folytatott harc vezetőit, Patrascianu, Titel Petrescut, Bratfaleanut, Szenkovitsot, Staiacat, Apostolt és Gheorghiu-Dejt tiszteletbeli elnökké válasszák. A jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadják el az indítványt.

Cocos Moise ezután utal arra a harcra, amelyet a romániai munkástömegek 1920-tól 1944 augusztus 23-ig folytattak. Elharcosaik börtönt, kínzást, kivégzést szenvedtek. Az 1920-as demokrácia nem igazi demokrácia, hanem ál demokrácia volt. Örömeink adott kifejezést ama tény fölött, hogy a romániai munkásság megvalósíthatja osztályegységét. Visszapillantva a közelmúlt eseményeire, ismertette a két munkás-

párt, a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt ez év májusában létrejött megegyezésének nagy horderejét. Ebből a megegyezésből és együttműködésből fejlődött ki aztán az ország ösztönözött munkásság egybefoglalt Munkás Egységfront. Ennek köszöhető a romániai munkásság — tette fel a kérdést Cocos, — hogy mostan nyíltan és szabadon juttathatja kifejezésre jogos kívánságait? A szabadságot mindannyiunk számára a Vörös Hadsereg hozta meg. A Szovjet Hadsereg a Román Hadsereggel és a szövetséges haderővel folytatja a harcot a hitlerizmus végleges leveréséig.

Cocos Moise ezután rámutatott arra, hogy a szabadságjogok biztosítása még csak kezdeti állapotban van. A továbbiakban közölte, hogy Timișoara-Temesvár eddig 12.000 munkás és tisztviselő lépett be a szakszervezetekbe, azonban ez a szám — ha tekintetbe vesszük azt, hogy 30.000 munkás dolgozik a kü-

Isőbbő timișoara-i-temesvári üzemekben, — még nem kielégítő. Hangsúlyozta, hogy a munkásság harcával fogja kivívni a demokrácia győzelmét. Az

Grivița adta meg a jelt

Cocos Moise után Gilbert, a CFR-munkások üdvözlését támocsolja. A fasizmus sötét uralmáról beszél. A munkásosztályt és a román népet véresen kizsákmányolták. A romániai proletáriátus azonban már 1933-ban, amikor a Jandita és gyilkos Hitler terroruralmát megvalósította, vér folyt, azonban ez a

állam gépezetét megfertőzték a fasiszták. Meg kell tisztítani a hivatalokat ezektől a veszedelmes elemektől. Ezért követelünk igazi demokráta kormányt.

véráldozat nem volt hiábavaló.

— Elérkezett augusztus huszonharmadika, a román nép és a román proletáriátus történelmi napja. Mi történt azóta? Antonescu kormányát elűztük, azonban Antonescu szolgál helyükön maradtak. Első dolgunk a CFR-igazsátság megtisztítása kell legyen. A CFR

munkások lelkesen osatlakoztak a Kommunista Párt által kibocsátott együttműködési platform-javaslathoz és készek vagyunk ezért harcolni. Fel a harcra, hogy megvalósíthassuk a Nemzeti Demokrata Arovonalat.

A Dermata cipőgyár munkásainak nevében Gavrilenco beszél. Keserűen állapítja meg, hogy az üzemekben még mindig vannak fasiszta elemek és ezért követeli a fasiszták és a fasisztákkal rokonszenvezők azonnali eltávolítását. Végül bejelenti, hogy a Dermata munkásai magukévá tették a Kommunista Párt platform-javaslatát

ságot a csendőrök és a sziguranca vette börtönökbe. Hangsúlyozta, hogy ezt a romániai munkástömegek soha sem fogják elfeledni.

A Kommunista Párt platform-javaslatával kapcsolatban rámutatott arra, hogy a Kommunista Párt immár másodízben emelte fel szavát a nép megmentése érdekében. Először 1941-ben, azonban akkor nem hallgatták meg. Másodszor akkor, amikor az ország már majdnem a megsemmisülés szélére került. A háboru három esztendeje alatt a Kommunista Pártot és a vele együtt harcoló hitlerellenes csoportokat üldözték, tagjait véres verték és bebörtönözték, vagy kivégezték. A munkások csak a platform-javaslatban látják érdekeik megvédését. Azért hívták egybe a mai nagygyűlést, hogy a munkástömegek és a szakszervezetek tagjai döntsenek a platform-javaslat felett.

— Vannak, akik azt hangoztatják állandóan, hogy a munkásságnak nem kell politikával foglalkoznia. A fasiszta rendszer elnémította a munkásmozgalmat és a legelembb szabadságjogokat is felfüggesztette. A munkásságot igenis érdekli a politika, mert harcolni akar a fasizmus ellen, be akar kapcsolódni a politikai életbe, sőt magában a kormányban is helyet követel magának. A munkásság nem akar többé igavonó lenni, hanem a munkája mellett jogokat is követel. Az, aki nem szenvedett, az, akit nem üldöztek, az, aki nem élt nyomorban, nem értheti meg a munkásosztály jogos követeléseit.

— Nem feledhetjük el — folytatta Silaghi Leontin — hogy a népellenes háboru alatt mennyire kizsákmányoltak bennünket. Ezt nem türjük tovább. Követeléseink nem tulzotak. Százszázalékos árdragulással állunk szemben. A mi türelmünknek is van határa. A dolgok nem folynak rendes mederben. A háborus hitlerista büncsők még mindig az utcán sétálnak. Az összes hivatalokban ott maradtak a fasiszták. A mi kötelességünk, hogy ezeket onnan eltávolítsuk. A nagytakarítást el kell kezdeni. Még ma is megtörténhetik, hogy egy ezredes egyik elvtársunkat letartóztatja, mert az felemelte tiltakozó szavát az ellen, hogy egy katonát a nyilvánosság előtt bántalmazzanak. Ez csak egy eset a sok közül. Elvtársak, ahol jogfosztásokat látunk, ott azonnal lépünk fel, mert csak így tudjuk jogainkat biztosítani. A munkásság a gyárak, üzemek és hivatalok megtisztítását követeli a hitlerista banditáktól — fejezte be beszédét általános helyeslés és éljenzés közepett Silaghi Leontin.

Néma tisztoltság a Coronini-téren

Fél egyre járt az idő, mikor véget ért a gyűlés és a tömeg rendben megindult a Gyárváros felé. Olyan hatalmas volt az utcai felvonulás, hogy az utolsó csoportok még a Lloyd-soron meneteltek, mikor a menet eleje már a Gyárvárosban volt. Éljenzés és szavalókórusok ütemes jelszavai töltötték be az utcákat. A nagyerejű tömegtüntetés zaja fegyelmezetten elhallgatott a Coronini-téren, ahol örök álmát alussza a Vörös Hadsereg két vitéz katonája, akik a város védelmében estek el. A tömeg kaplapevéve, meghajtott zászlókkal, siri csendben vonult el a két sri előtt.

A Traian-tér ismét hangos tüntetés színhelye volt. A hosszú menetelés alatt a lelkesedő járkelőkkel beláthatatlan tömeggé gyarapodott tüntetés itt egy emberként vette körül a munkásság vezetőit. „Demokratikus kormányt akarunk!” — hangozott a szavalókórus.

Ez után a kórus csoportokba verődve rendben visszafelé indult. Az utcák még sokáig visszahangoztak a zászlós csoportok lelkes tüntetésétől.

Kifutófiut vagy leányt

azonnal felfogadok. Rosenberg, Timișoara 1., Regina Maria-körút 26.

További csatlakozások az együttműködési tervezetthez

Balekits a Gyapjuipar munkásainak üdvözlését tolmácsolja, majd hangoztatja, hogy a Gyapjuipari munkások a Kommunista Párt által kibocsátott együttműködési platform-javaslatban látják biztosítva a munkásosztály jövőjét. Minden öntudatos ipari és mezőgazdasági munkásnak csatlakoznia kell a platform-javaslatához. Követeli a mult reakciós bürokrata eljárásainak, az „origina etnica” és egyéb bizonyítványok követelésének az eltörlését. Beszédét a román, a szovjet és a szövetséges hadsereg-életétésével fejezi be.

A városi üzemek munkásainak nevében Manciu beszél. Hangsúlyozza, hogy a munkásosztálynak részt kell

vennie a politikai harcokban. A harcot nem szabad mindaddig beszüntetni, amíg a kormányban nem kapnak helyet a szakszervezetek. Követeli a háborus bünösök példás megbüntetését. Majd a városi közüzemekéj alkalmazott munkások siralmas helyzetére mutat rá. Több évtized óta dolgozó munkásokat még a mai napig sem végelesítették. A bérekkel kapcsolatban rámutat arra, hogy amikor egyes munkások havi 3000 lej éhbért kapnak, vannak, akik havi 80.000 lejt zsebelnek be a közüzemeknél. Bejelenti, hogy a városi közüzemek munkásai egyhanguan csatlakoznak a Kommunista Párt javaslatához.

A földművesek nevében Velici emel-

kedik szólásra és bejelenti, hogy a földművesek csatlakoznak a Kommunista Párt javaslatához, és elégtétellel veszik tudomásul hogy a földművelők részére nemcsak földet, hanem mezőgazdasági szerszámokat is kilátásba helyezett a platform-javaslat. Követeli, hogy távolítsák el a falvak előjáróságából a lakosságot terrorizáló fasiszta elemeket.

A munkásifjak részéről Harasim beszél. Rámutat arra, hogy a fasiszták meg akarták fertőzni az ifjak lelkét, azonban ez nem sikerült, mert a munkásifjak az üldöztetések, a bebörtönzések és véres ütlegek után ismét szabadok lettek és most jövőjük érdekében harcolnak.

Novac Valeriu: Igazi demokráta kormányt akarunk!

Ezután az Uniunea Patriotilor nevében Novac Valeriu egyetemi adjunktus emelkedik szólásra. Rámutat arra, hogy mély meghatódottsággal tekint végig a teremben egybegyűlt öntudatos tekintetű munkásokon, akik készek voltak és készek a szabadságra és a demokráciára harcolni. Hangsúlyozza, hogy mint tanárnak nem nagyon volt alkalma a munkástömegekkel közvetlen érintkezésbe lépni. A földalatti harcban találkozott velük.

Az Uniunea Patriotilor az összes demokráta erőket csatasorba akarja állítani

a hitlerizmus ellen — mondotta Novac professzor. Igazi demokráta kormányt akarunk. Az Uniunea Patriotilor bñnsági szervezete magává tette a Kommunista Párt platform-javaslatát. A Kommunista Párt volt az első, amely a szabadság zászlaját bátran felemelte.

A továbbiakban hangoztatta, hogy addig, amíg az államgépezetben Antonescu banditái, az ipari és kereskedelmi vállalatoknál pedig hitleristák és fasiszták foglalnak helyet, addig nem lehet a harc csökkenéséről beszélni. Timișoara-

Temesvárótt még mindig a régi prefektus és polgármester irányítja a megye és a város ügyeit. Elmondotta, hogy egy hónappal az augusztus 23-i események után, egy ezredes láncra akarta veretni őt, mert gyógyszert kért az Apararea Patriotica részére. Végül felszólította a jelenlevőket, tegyék magukévá a platform-javaslatot, követeljék a Nemzeti Demokrata Front kormányának a megalakítását és egyesítsenek minden demokráta erőt a nagy küzdelem megvívására.

A MADOSZ nevében

Novac professzor nagyhatású beszéde után Banyai László a MADOSZ vezetőségi tagja a következőket mondotta:

— Testverek! A MADOSZ, a Magyar Dolgozók Szövetsége üdvözlését tolmácsolom Timișoara-Temesvár egységes szervezett munkásságának. A széles magyar tömegek üdvözlését, akik tudatában vannak, hogy a legtöbb segítséget mindig az ország munkásosztályától kapták. A sovinszta reakció, a fasiszta elnyomás itt talált a leghősiesebb ellenfélre, a demokratikus szabadságjogok, a nemzeti jogegyenlőség pedig a legfőbb támaszra. A munkásszabadság, azáltal, hogy kiküszöbölí sorairól a fajgyűlöletet, amely csak a közös elnyomók, a közös kizsákmányolók érdekeit szolgálja, igazi alapjává válik az ország népei közötti, testvéri együttműködésnek is. Az a platform-javaslat, amelyet a munkásosztály élharcos pártja, a Romániai Kommunista Párt intézett az ország összes demokráta erőihez, fényes bizonyítéka ennek. Mit mond ez a javaslat a nemzetiségekre vonatkozólag? „Nemzetiségre való tekintet nélkül teljes egyenlőség az ország valamennyi állampolgára számára... A baráti együttelés és együttműködés rendszere az ország összes nemzetiségei közt. A nemzetiségi üldözés ellen törvényes eljárás és büntetés.” Örömrökre szolgál, hogy ezt a javaslatot az ország legigazibb demokráta szervezetei, köztük a MADOSZ-szal évtizedes szövetségben levő Ekés Front is, magukévá tették. A MADOSZ mindig hűséges fegyvertársa volt a román fasisztaellenes erőknök. A hitleri német imperializmus érdekeit szolgáló magyar revizionizmus ellen éppen úgy küzdöttünk, mint a népellenes belső fasiszta diktatura ellen. A saját sorainkban lappangó áruló Hitler és Horthy magyar bérencei ellen éppen úgy, mint az országot német rabságba döntő Vaszárda és Antonescu véres

uralma ellen. Ma pedig, mikor a dicsőséges Vörös Hadsereggel és az ország népének kitartó harca folytán eljutottunk a felszabaduláshoz, meg vagyunk győződve arról, hogy semmi sem szolgálhatja jobban az országnak a fasiszta szabotálókól való megtisztítását, Felső-Erdély népének Hitler és Horthy igájából való felszabadítását, mint éppen a Nemzeti Demokrata Front, amely az ország összes demokráta erőit egyesíteni és kormányzáshoz juttatni hivatott.

A tapsvihár és lelkes éljenzés után Felnaeki Rada szerb lelkész lépett az emelvényre és a Fasisztaellenes Szerb Szervezet nevében bejelentette csatlakozását a Kommunista Párt platform-javaslatához. Hangoztatta, hogy a háboru előtt a Bñnság földjén az összes itt lakó nemzetiségek a legnagyobb egyetértésben éltek, azonban ezt a megértést Hitler háboruja felborította. Bejelenti továbbá, hogy a szerb szervezetek, mint eddig is, továbbra is készek

harcolni a fasizmus végső felszámolásáig.

Az Antihitlerista Zsidó Szervezet nevében Kun Endre beszél. Hangsúlyozza, hogy a romániai zsidóság együtt harcolt a román néppel a hitlerista rablások és mézárások ellen. Augusztus 23. óta hat hét telt el és még mindig nem oldották meg a zsidók égető kérdéseit. Végül bejelenti, hogy az Antihitlerista Zsidó Szervezet szintén csatlakozik a Kommunista Párt platform-javaslatához.

Banuta CFR-munkás a munkás-sajtó nevében beszél. Rámutat arra, hogy a Berlinből irányított román sajtó népellenes magatartást tanusított. A román nép legjobb fia által szerkesztett földalatti demokráta sajtó, melynek ternekeit gyertyák világánál olvasták, most a nagy nyilvánosság elé lépett. A fasizmus egyes lapokban a demokratikus sajtó ellen még mindig szabotáló munkát végez. A szabad sajtó azonban résen áll, a nép érdekeiért harcol, tehát ezt a sajtót támogatni kell.

„Megkezdjük a nagy küzdelmet!”

A munkásszakszervezetek nevében Káli János beszél.

— Az Egységes Szakszervezetek — mondotta — azért rendezték ezt a nagygyűlést, hogy kifejezésre juttassuk azokat a követeléseket, melyek a hatósági elnyomatás éveken át belénk fojtott, az elszánt küzdelmet az államgépezet, az üzemek, a gyárak és az irodák megtisztításá érdekében. Azt akarjuk, hogy képviselést, kapjunk a kormányban. Nemzeti Demokrata Front-kormányt kö-

vetelünk a legrövidebb időn belül. Azt akarjuk, hogy Gheorghiu-Dej képviselje a kormányban a munkásság érdekeit.

Bejelentette, hogy megszervezik a mezőgazdasági munkásokat is, azonban a fasisztákat kizárják a szervekedésből. Közölte továbbá, hogy hatósági fasiszta elemek még mindig naponta bocsátanak ki antiszociális rendeleteket, de ezt csak addig folytathatják, amíg a munkásság szervezete nem szilárdul meg.

„A nagytakarítást el kell kezdeni!”

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után éljenzés közepette Silaghi Leontin, CFR-munkás, a Kommunista Párt bñnsági tartományi titkára lépett

az emelvényre. Visszapillant a régi áldemokráta időkre, amikor a munkásság Lupeniben és Grivița elvérzett; amikor a munkás-

Atkelés a Tiszán a Jugoszláv Bánságban

(Folytatás az 1. oldalról)

London. (Radur). A Reuter-ügynökség jelenti: Az angol és amerikai lapok tudósítói október 7-én azt táviratozzák, hogy a vörös hadsereg és a román csapatok elérte behatolás Magyarországon területén több ponton már 62 kilométer mmlyeségű. Gyorsan folyik az előnyomulás Nagyváradtól délnyugatra, Biharugránál, valamint 77 kilométer széles körzetben Makó és Gyula között. A magyar és német erők meglehetősen ádáz ellenállást megtörték és az offenzíva most nagy előrehaladást tesz.

Szeged közelében, 100 kilométerre Budapesttől

Moszkva. (Radur). A Tass jelenti október 8-án: A vörös hadsereg és a román csapatok a Magyarországon elleni nagy offenzíva kifejlődése során az elmúlt 24 óra alatt villámgyorsan nyomultak előre és nagy területnyereségre tettek szert. A vörös hadsereg magyarországi hadműveleteiről szóló hivatalos közlemény rámutat arra, hogy a szovjet haderők és a román csapatok több, mint 300 helységet foglaltak el, ezek között van egy nagy város is: Gyoma, — továbbá Békéssámsón, Kondoros, Békés, Szarvas és Nagyszénás helységek is. A vörös hadsereg és a román csapatok átkeltek a Sebes-Körösrőn és a Körösrőn és a Tisza felé nyomultak előre. A támadó erők a nagy alföldi város, Szeged közelében vannak és száz kilométerre Budapesttől. Az elmúlt 24 órában elért területnyereség 45 kilométer mélységű. Oszupán egyetlen körzetben 1500 halottat hagytak a magyar és német csapatok a csatatéren, a foglyok száma pedig meghaladja a 700-at. Mértékadó katonai körök megállapítják, hogy a magyar ellenállás érezhetően gyöngült, mert a főerők

A németek ágyúzták Makót

Moszkva. (Tass). Makó városából a hitlerizmus szolgálatában állt városvezetés megsejzött és magára hagyta az egész városi közigazgatást. Huszonnégy órával a bevonulás után a vörös hadsereg az egyik helybéli ügyvédet, Kolonics József dr-t nevezte ki Makó új polgármesterévé.

Moszkva. A moszkvai rádió lap-szemléjében a többi között rámutat arra, hogy Makóról a németekkel együtt megszökött a polgármester és a városvezetés többi faszta, illetve nyilas-keresztes tagja. Kolonics József dr., az új polgármester felszólította a város lakosságát a németekkel való teljes szembehelyezkedésre. Emlékeztette a lakosságot arra, hogy a németek segítséget ígérték, e helyett azonban ágyúkkal löt-

Ugyanakkor a Malinovszky marsall parancsnoksága alatt álló vörös hadsereg a jugoszláv Bánságban is a magyar határ irányában folytatja hadműveleteit. A Tisza vonalát elérvén, a vörös hadsereg egy hatalmas hadoszlopát átkelt a folyón. Jelenlegi hadmozdulatait titokban tartják. Egy másik erős szovjet hadoszlop viszont észak felé vette útját és a magyar határ felé nyomul előre. Ez a hadoszlop a lap tudósítók október 7-i távirata szerint már csak 51 kilométer távolságra volt Makótól, — jelenti a Reuter.

ket a vörös hadsereg és a román csapatok heves rohama megtörté.

Moszkva. A moszkvai rádió közli még, hogy a magyar területen előnyomult szovjet csapatok, megtörve az ellenállást, bevonultak Orosházára, Sarkadra, Tótkomlóra és Mezőberényre is.

Bucaresti jelentések a magyarországi harcokról

Bucaresti. A román lapok október 8. keltezésű számai a többi között jelentették, hogy a szövetséges csapatok szilárdan tartják Kunágótát, Mezőkovácsházát, Mezőhegyest, Makót és Kiszombort.

Ugyanezek a lapok a román nagyvezérkar október 5-i közlemény alapján a Közép-Erdélyben folyó hadműveletekről azt jelentették, hogy folytatódott az előnyomulás és a szovjet és román csapatok megközelítették Gila u-Gyalut, Turda-Torda övezetében és a Marostól északra kedvező körülmények között folytak a hadműveletek, — közölte a nagyvezérkar jelentése.

ték Makó lakóházait. A magyar lakosság elpanaszolta, hogy a németek kirabolták a várost, a lakosság koldussorsra jutott.

Lépten-nyomon tapasztalható, miként garázdálkodtak a németek Magyarországon, — mondotta lapszemléjében a moszkvai rádió.

A szovjet csapatok Nagyikindán

Moszkva. (Radur). A Tass jelenti október 8-án: A vörös hadsereg jugoszláv-bánsági villámgyors előnyomulása következtében nyugatról is komoly veszélybe kerültek Magyarország határai. A szovjet csapatok a jugoszláv Bánságban vasárnap felszabadították Nagyikinda városát, továbbá Mokrin helységet. Észak felé való útján a vörös hadsereg itt csak 40 kilo-

Milyen emelési kulcsot léptet életbe az új lakbér-törvény

Bucaresti. Az új lakbér-törvénynek a lakbér emelésére vonatkozó része a bérleményeket — az előző törvényekhez hasonlóan — három csoportba osztja: lakások, üzletek és látványossági helyiségek.

Lakásoknál évi 50.000 lej bérig az emelés 10 százalék, 50.001—150.000 lej között lévő bér esetében 15 százalék, ezen felül pedig 20 százalék. Érdekes intézkedése a törvénynek az a szakasz, amely kimondja, hogy ha a bérlőnek és a vele egy fedél alatt lévő személyeknek az összes évi nyers jövedelme az 1.500.000 lejen felül van, akkor az emelés százaléka 20 százalék, 30 százalék, illetve 40 százalék, vagyis a rendesnek a kétszerese.

Üzleteknél évi 100.000 lej bérig az emelés 20 százalék, 100.001—300.000 lej között lévő bér esetében

30 százalék és ezen az összegben felül 40 százalék. Ha a bérlő forgalma a folyó évben az 50.000.000 lej meghaladja, az általános emelési százalékhöz még külön 10 százalékos emelés járul.

Látványossági helyiségeknek évi 500.000 lej bérig az emelés 30 százalék, 500.000—900.000 lej között lévő bér esetében az emelés 40 százalék. Azoknak a látványossági helyiségeknek a bérét, amelyek 900.000 lejnél nagyobb összeget fizetnek évente, valamint az ipari vállalatok, klubok, szállodák, fürdők és strandok bérét, 25 százalékkal emeli a törvény az 1944 április 23—október 26. között fizetett bér véve alapul. Az emelés itt is 10 százalékkal nagyobb, ha a bérlő forgalma az 50.000.000 lejt meghaladja éventenkint.

méterre van Magyarország déli határától.

Tito marsall főhadiszállása jelenti, hogy a szabad jugoszláv hadsereg erői a Tiszától nyugatra szintén elérték Magyarországon déli határát.

Győr, Komárom és Érsekújvár bombázása

Róma. (Radur). A Reuter jelenti: Olaszországi támaszpontokról felszállt szövetséges bombavetők erős kötelékek Magyarországon Győr, Komárom és Érsekújvár városát bombázták. Ugyanakkor bécsköri német katonai célpontokat is bombáztak, — közli a Reuter brit hírgyűjteménye.

Mivel magyarázza a német sajtó Hitler hallgatását

London. (Radur). A Reuter jelenti: A szövetséges és a semleges lapok hetek óta tartó, ismételt megállapításaira, amelyek szerint Hitlerrel teljességgel semmit sem lehet hallani, a német sajtó most a német propagandaminiszter su-

galmazására kijelenti, hogy „Hitler hallgat, mert a legnagyobb akciót készíti elő, amit valaha is ismert a világ történelme.” A német lapok azonban nem mondanak semmit sem arra vonatkozólag, mily természetű lenne ez az akció, — jelenti a brit hírgyűjtemény.

A harcok már Korinthusz elővárosaiban folynak

Kairó. (Reuter). A földközvetleni szövetséges főhadiszállás legújabb jelentése nem tesz említést a görögországi harcokról, hitelt érdemlő forrásból azonban közli, hogy a harcok már Korinthusz elővárosaiban folynak. A szövetséges légi erő vasárnap ismét erősen bombázta az athéni reptértereket.

Wendel Willkie meghalt

Washington. (Reuter). Wendel Willkie, az ismert amerikai politikus, aki az USA legutóbbi elnökválasztásán a köztársasági párt jelöltje volt, szombaton este elhunyt. Halálának oka elhatárolódott szívbetegség volt.

Legújabb

A legújabb moszkvai hivatalos jelentés a magyarországi frontról

Moszkva. (Tass). A vörös hadsereg október 8-i hadműveleteiről kiadott hivatalos jelentés a többi között közli, hogy a magyarországi fronton a vörös hadsereg és a román haderők offenzívája fontos területnyereséget eredményezett és elfoglalták Mezőtúr, Szentes, Szarvas és Hódmezővásárhely nagy városokat.

A szovjet és román haderők Hódmezővásárhelynél csak 20 kilométerre vannak Szegedtől, — közli a moszkvai hivatalos jelentés.

A proletár Moszkva

Részlet Ilyés Gyula „Oroszország” c. könyvéből

II.

Most már leérünk a Vosztanyije-terre, ott van a Vorovszkij-utca. Az írók házat, szám nélkül is, könnyen megtalálhatom, virágos udvar végében régi nemesi kúria, sárgára van meszelve; abban lakott hajdan Natása Rosztova, a Háború és Béke hősnője; a regény legtöbb moszkvai jelenete ott játszódott le.

Elbucszunk, szívélyes vezetőm akrobatai könnyedséggel megmondja nevé, mely a mássalhangzótorlódás és lágyítás mesterműve, de amelyet, sajnos, háromszori ismételtetés után sem tudtam megjegyezni.

Aimedgyek a régi udvaron, hol egykor Natása Rosztova és Szónya andalgott s hol most fiatal lányok és férfiak tennisznek. A kúriába félig-meddig szuterén helyiségen át jut be ember. A ruhatár előtt kopott bőrkabátba és fehér sportcipőbe öltözött idősebb hölgy Jugyin szobájába utasít, aki a szövetség elnöke. — Hol találok a szobát? kérdem. — Menjen csak fölfelé, — mondja és eltűnik.

Szűk folyosó, kétoldalt a deszkafallal elkerített szobácskákban költészet, tragédia, regény, a különböző műfajok csat-

toztatják írógépeket. Költők, drámaírók, kritikusok, regényírók, nyitászónék és vitatkoznak oroszul, ukránul, tatáru, gruzul, — akiket első szédülem után megszólított, épp baskirul.

Bürokrácia megfélemlítette, itt éreztem először, hogy eltévedtem.

Jugyin titkárnője, — kedves, álmélkodó szemű Lidia Ivánovna, kicsit kövérke, piszeorru, ki mentő anygalként kiragadván és szörnyű folyósóról sorsomat végre jó utra terelte, — hadd mondjam el itt a köszönetet, amit ott saját találmányu oroszországgal hasztalan megtudtam.

Lidia Ivánovna, mintha Natása lelke költözött volna belé, az orosz nők anyai ösztönével, mely a fiatal lányokban csak úgy él, mint a nagymamákban — hány-szor tapasztaltam ezt azt is —, már bemutatkozásomból azt éretem, hogy enni akarok. Esmecserénk továbbra is ebben a mederben folyt.

Elmagyaráztam, nem fülének, hanem két nagy kék szemének, honnan érkeztem. Sonkás kenyeret hozott.

— Most jövök az állomásról, mondtam. Mosolyogva bólingatott és rögtön intézkedett, hogy káviárt is hozzanak.

— Kihez kell most fordulnom? — kérdeztem —. Hol fogok lakni?

Erre megérkezett a tea.

S utána végre Jugyin. 35 év körüli szláv vagyuro a róla elnevezett filozófiai iskola mestere... Összetévesztett valakivel? Ma sem tudom. Kitért karokkal közeledett felém és mosolyogva szájon csókolott. Egyelőre ez volt minden, amit közölni tudott velem.

A meginduló körtelefonálásra csakhamar megérkezett Fagyójev, Litkin, majd Taraszov-Rogyionov. Megindult a társalgás, melyben még mindig nagyobb szerepe volt az elterülő mosolyoknak, a kölcsönös váltveregetésnek és a megértő hunyorgásnak. Az oroszok kívül egyikük nem beszélt más nyelvet. Az eszmecserében így könnyedén részívehettem az előbbi két baskir, a költő Muszlin Marat s a prózáiról Csanasov Amir is; szegénynek egyáltalán nem nevezhető szótárunkat ők váratlanul kitörő ordítászerű harsány fölnevetéssel bővítették, melyek után hirtelen elhallgattak és várták a választ.

Megérkezett kicsit sántítva a külföldi szakosztály egyik vezetője, akivel végre szót érthettem.

Vendégként jöttem Oroszországba, a Szovjetirok kongresszusára. Először is azt tudtam meg, hogy a kongresszus idejét elnapolták, csak két hónap múlva

fog összeülni. Mit fogok addig csinálni?

— Megnézni az országot.

Bevallottam, hogy elsősorban engem is ez csábított. De hogyan nézhetem meg? Hallottam, hogy idegeneket vezetni szokták, addig míg félre nem vezetik; hallottam arról is, hogy figyelik őket. Mindezt rögtön előadtam.

Szavaim, ahogy a különböző nyelveken át gyűjtőszinor égéséhez hasonlóan elterjedtek, meg-megújuló harsány határozást idéztek föl. Most már látárok is voltak a teremben.

— Több, mint százezer idegen van az országban. Valamennyit szemmel tartani, — no az szép munka volna.

Oda mehetek, ott lakhatom, ahol akarok.

Gépkocsit szereztek. Tíz perc múlva végigrohantunk az uton, melyre az imént gyalogosan tettem meg. A pályaudvaron egy pillanat alatt megkaptam csomagjaimat. Nyoma sem volt tolongásnak. Kiváncsian kérdeztem őket. „Vonatkezekkor mindig nagy a tülekedés” — adták meg a felvilágosítást.

A szállóban megfordítottam, lefektüdtem. Félálomból vert fel az éjjeli szekrényen álló telefon. André Malraux volt szives felhívni, akit értesítettek megérkezésemről. Párizsban már látuk egymást, tíz évvel ezelőtt. Másnap délből találkoztam a Vörös-terem.

— Uj prefektus Timiş Torontal-Temes Torontál megye élén. Ionescu Iuliu közigazgatási kerületi felügyelőt, az október 6-án kelt 1831. számú királyi rendelettel Deliceanu Constantin tábornok helyébe Timiş Torontal-Temes Torontál megye prefektusává nevezték ki. Az új prefektus beiktatása holnap, szerdán délelőtt 11 órakor megy végbe. Ionescu Iuliu évekként ezelőtt Arad megye alprefektusa, majd utóbb prefektusa volt.

— Értesítés szülők és tanulók részére. A Timişoara-temesvári római katolikus magyar fiugimnázium és a római katolikus magyar tanonciskola igazgatói irodája október 9-től kezdve a piarista rendház (Bátyáros, Venetia-utca 6.) földszintjének 17. számú helyiségében működik.

— AZ OSZTÁLYISMÉTLÉSRE UTASÍTOTT TANULÓK UJRA VIZSGÁRA ÁLLHATNAK. (Bucuresti). A nemzetmívelési minisztérium közli, hogy az évvégi vizsgán egyetlen tárgyból való megbukás miatt osztályismétlésre utasított tanulók újból vizsgára állhatnak, ha a többi tárgyból általános osztályzatuk a 6-os jegynél jobb.

— Felhívás a magyar szülőkhöz. A Timişoara-Temesvár II. kerületi állami magyar tagozatu elemi fiu- és leányiskola igazgatósága értesíti a magyar szülőket, hogy a tanügyi hatóság rendelkezése értelmében az iskolai beiratásokat folytatólág október hó 12-ig, minden nap 9—12 és 3—5 óra között tartják, az iskola helyiségében. Felhívjuk a magyar szülőket figyelmét, hogy gyermekeik: haladéktalanul irassák be az iskolába, mivel a tanítás október 16-án reggel megkezdődik. Az igazgatóság.

— UJ NAPILAP BRASOV-BRASSÓBAN. A Romániai Kommunista Part brasovi-brassói szervezete „Drum Nou” (Új út) címmel napilapot ad ki. A színvonalas és munkás érdekeket szolgáló lap szerkesztője Cucu Alexandru.

— Nem drágul a barna kenyér. (Bucuresti). A kormány gazdasági bizottságának ülésén a barna kenyér napi fejadagját 50 dekagrammról 35 dekagrammra emelték fel. A 70 dekagramos kenyér ára a jövőben 34 lej lesz. Az országos ár-kormánybizottság azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a barna kenyér árát felemelik, közleményt adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy a új fogyasztási adójának emelése — mely kérdést most tanulmányozzák — a barna lisztet nem fogja érinteni.

— NAGYGYŰLÉST TARTOTT A KOMMUNISTA PART BRASOV-BRASSÓBAN. A Romániai Kommunista Part brasovi brassói szervezete a napokban az Astra-színházban nagygyűlést tartott, melyen többszáz kétkézi és szellemi munkás vett részt. A gyűlést Lala nyitotta meg, aki meleg szavakkal emlékeztetett meg a román hadsereggel együtt harcoló szovjet csapatokról és azoknak hadisikereiről. Bales a kommunista ifjuság nevében szólalt fel és követelte az ifju munkások sérelmeinek orvoslálát. Mladin „Malaxa”-gyári munkás a hitleristák eltávolításának szükségességéről, míg Negre a C.F.R.-munkás augusztus 23. napjának történelmi jelentőségéről beszélt. Zottea az Astra gyár munkásainak üdvözlétét tolmácsolta, Cucu a vasipari munkások szakszervezete nevében pedig a szervezkedés fontosságára mutatott rá. Velea a u ügyvéd a szellemi munkások képviselőletében szólalt fel és hangsúlyozta, hogy minden tisztamult és tisztajellemű egyének a Kommunista Partban van a helye. Palageanu az Apararea Patriotica céljait ismertette, majd Mazgareanu mérnök a szellemi munkások szerepéről beszélt.

Október 11. Szerda
Róm. kat.: Flacidia
Prot.: Brigitta
Ortéd.: Fülöp ap.

HIREK

Napkelte: 6-12 ó.
Napny.: 17-21 ó.
A nappal hossza: 11 óra 09 perc

Előfizetési ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítással 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej. Vidéki előfizetők, ha nem esekken fizetik az előfizetési díjat, ez 20 lejjel nagyobb a bélyegilleték miatt. Postatakarékpénztári (CEC) csekk számla nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő: 17-11.

— UJ IDEIGLENES IGAZSÁGÜGYMINISZTER. (Bucuresti). A legutóbbi minisztertanácson a kormány tagjai tudomásul vették Sanatescu tábornok, miniszterelnök bejelentését arról, hogy Capatina Aurel igazságügyminiszter betegsége miatt lemond tárcájáról, s elfogadták azt a javaslatot, hogy az igazságügyminiszteri tárcá vezetését ideiglenes jelleggel Negel Dumitru földművelésügyi miniszter lássa el.

— NEMET ÉS MAGYAR NÉPFELKELŐK JELENTKEZÉSE. A timişoara-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közleményt adott ki, amelynek értelmében az 1916—1925 korosztályba tartozó, Timişoara-Temesvárott, valamint a központi járás területén lakó német és magyar etnikai származású lakosok október 10-én, kedden reggel 8 órakor tartoznak a hadkiegészítő parancsnokságnak jelentkezni. A jelentkezésre az érdekeltek katonai irataikat és öt napi hideg élelmet vigyenek magukkal.

— PARASZTÖRLÉSŰ LISZTBŐL KÉSZITIK A KENYERET BRASOV-BRASSÓBAN. Néhány nap óta a brasovi-brassói pékek korpás kenyeret hoznak forgalomba. A város vezetősége ezzel kapcsolatban közölte, hogy a rendkívüli események folytán a városi fogyasztásra szánt búzát az egyik tengeri örlésre berendezett malomban őrlik és ennek következtében a kenyér a szokottal több korpát tartalmaz. Egyben közölték, hogy amint a szállítási nehézségeket sikerül megoldani, a megye területén lévő malomban őrlöttetük meg a fogyasztásra szánt búzát.

— Uj határidő a hadsereg vagontárgyainak visszaszolgáltatására (Bucuresti). A nagyvezérkar közli: Az ország minden lakója, aki bármilyen módon a hadsereg tulajdonát képező hadianyagot, lőszeret, felszerelést, járművet, állatot és más anyagot tart birtokában, köteles legkésőbb október 15-ig falun a sendőrségen, városban pedig a tépárancsnokságon beszolgáltatni.

(*) Több vagon olajmagvat árveztet el a CFR. A timişoara-temesvári CFR üzletvezetőség október 12-én árverés útján 1 vagon repemagot, 5 vagon napraforgómagot, 3 vagon szójababot és 3 vagon lenecset ad el. Az érdekeltek felvilágosítást nyújtanak a vasuti üzletvezetőség (Inspectia V. M/C., CFR, Timişoara, Asanesti-tér 6).

(*) Zeneoktatás. Erdély Izolda áll. okleveles zenetanár a zongora és zeneelmélet tanítását megkezdte. Timişoara III., Iosif Gal-u. 5. — Folkmann Eva zongoraművész nő, okleveles zenetanár, október 15-én megkezdte tanítását. Timişoara III., Vhadica Budeacu utca 11.

(*) Orvosi hírek. Dr. Baruch Ernő nőgyógyász, újból rendel. Timişoara III., Carol-körút 5. D. e. 9—11-ig, d. u. 3—5-ig, távbeszélő 40-67. — Dr. Bickel András belgyógyász és röntgenológus (röntgenvizsgálatok és röntgenbeszűrés). Rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. 4—5-ig. Timişoara III., Mălăier-u. 2/a.

— Ügyveletes gyógyszerértékek. Október 10-én kedden Timişoara-Temesvárott: I. C. Jahnher (Libertatii-tér), II. Keller (3. August-utca), III. Bianu (Miron Costin-utca), IV. Neurehr (Preyer-utca), V. Corvin (Cloşca-utca).

— TÖRVÉNYJAVASLAT A FÖLD ELADÁS IDŐLEGES MEGTILTÁSÁRA. (Bucuresti). Ismeretes, hogy a Kommunista Part készített platform-javaslat egyik pontja az, hogy az 50 hektárnál nagyobb birtokokat sajátítsák ki és a parasztek között osszák szét. A nagybirtokosok most — mint a Tribunal Poporului című lap írja — nagysietve 50 hektárnál kisebb parcellákat rokonaiuknak „eladnak”, hogy ilyenformán mentesüljenek majd a kisajátítás alól. A Kommunista Part a szilences eladások megelözésére törvénytervezetet készített, amely bizonyos időponttól kezdve minden falusi földeladást semmissé nyilvánítja. A törvénytervezet rövidesen a minisztertanács elé kerül.

Apróhirdetések

TISZTI EGYENRUHÁT kifogástalan állapotban, magas alakra vennék. Szekeres Parfumeria, Timişoara IV., Carol-körút 6. Távbeszélő 46-25. (4954) * MEGBIZHATÓ művelő gyermekiskaszonyt felgondok fél napra. Cim: Timişoara IV., Carol-körút 50, ajtó 6. (4955) * LAKÁSI kaphat otthon tartozkodó, idősebb asszony, házi munkáért. Timişoara II., Matasarilor-u. 4. (4956) * KARPITOS házakhoz ajánlkozik, újat és átalakítást olcsón vállal. Hívásra azonnal megy. Pollák, Timişoara IV., Preyer-u. 3. (4957) * BEJARONÓT keresek délelőtrő Timişoara III., 12. decembru-u. 35, bal fejáró. (4958) * KERESÉK jól főző szakácsnőt és szobaleányt. Timişoara I., D. Loga-körút 49, földszint, (5598) * SZABÁSZATI tanfolyamok 15-én nyílnak meg. Timişoara I., Unirii-tér 5. (4935) * KÉT SZÉP székrenyű tükörábrával eladó. Colicoia dohánytőzsdé, Timişoara IV., Bratianu-u. 15. (4944) * HAZASPART felvesznek: a férfi háziszolgálat, az asszony mindenesnek, teljes ellátás, lakás és fizetés mellett. Timişoara IV., Mircea Voda-u. 8. (4945) * LAKÁS, szoba konyha azonnal kiadó. Timişoara III., Bizdugan-u. 13. (Brancoveanu-u. folytatása). (4946) * MEGBIZHATÓ bejárónő állást keres, éves bizonyítványokkal. Peschke, Timişoara III., Cosminului u. 7. (4947) * VARRÓGÉPET házánál javítom. Hivjon 24-03 távbeszélőn. Timişoara II., Creanga-utca 5. (4948) * ASZTALT, sötét furnirot, székekkel veszek. Timişoara IV., I. Vladimirescu-sor 27. I. 8. (4949) * MEGBIZHATÓ bejárónőt egész napra felgondok Rechnitzer, Timişoara III., Tarnava-u. 12. (Bega-szanasatorium és a Bega közöti). (4950) * HÁROM-SZOBÁS korszerű, központi fűtésű lakást keresek azonnal. Paussig szeszgyár, Timişoara, távbeszélő 24-14. (4951) * VASALÓNŐT, ki férfi és női ruha vasaláshoz ért, felvesznek. Timişoara IV., Fröbl-u. 36. II. 25. (4747) * ELADÓ kombinált szoba, féhháló, ottoman, íróasztal, porszívógép, tizedes mérleg. Timişoara IV., Fröbl-u. 36. II. 25. ajtó. (4748) * KERESÜNK azonnali belépésre mindenes szakácsnőt, jó bizonyítványokkal, lehet idősebb is. Jelentkezés, Timişoara III., Timotei Cipariu-u. 11. 3. ajtó. (4952) * KÖNYVEKET veszünk regényeket, szakkönyveket, pengős és felpengőst, továbbá átveszünk römikövet, fényképezőgépet, távcsövet, irógépet, állóórát, zenéjórát és egyéb tárgyakat. Arta-Frumoasa, Timişoara IV., Carol-körút 8. Telefon 35-27. (4953) * KÉT ÉS HÁROM-SZOBÁS lakások, rendbehazatali kötelezettség mellett, azonnalra kiadók. Friedrich, Timişoara IV., Gojdu-u. 16. (4755) * FIGYELEM!!! Butorjavítást és fényezést házban vállalok. Címekezt szívességből távbeszélőn 38-10 számra kérném leadni. (4864) * JÓL FŐZŐ mindenes szakácsnőt keresek jó fizetéssel. Libraria Universala (volt Gaiambos), Timişoara I., V. Alexandru-u. 1. (4928) * FŐZNI TUDÓ mindenes azonnalra felveszünk. Jelentkezni: Timişoara IV., Dragalina-tér 12. Bernáth. * KERESÉK pozíekt szobaleányt. Timişoara I., Diaconovici Loga-körút 11. (4932) * ÜRES szoba földszobával kiadó. Cim a kiadóban. (4933) * SZABÁSZATI iskolába 15-ig beiratás Timişoara I., Unirii-tér 5. (4934)

Timişoara-temesvári **ARO-MOZI** Előadások 2, 4, 6 órakor Távbeszélő 38-95
Közv. vánatra egész léten: **GARRY COOPER**
Az igazi dicsőség amerikai filmben

BETTE CHARLES
DAVIS BOYER
Timişoara-Temesvárot bemutatja csütörtökötől a lecsobb regényt, ami valaha megfilmesítették, a főszerepben két világláziár
ARO-mozi
Timişoara-Temesvárot bemutatja csütörtökötől a lecsobb regényt, ami valaha megfilmesítették, a főszerepben két világláziár
Tökéletesen a film rendkívüli hosszu voltára, naponta 2 előadás lesz pontosan 3 és 5-kor. Jegyekről tanácsos előre gon oszkodni. Elővétel mindennap délelőt 10—12 ó között. Kedden és szerdán utoljára Marlene Dietrich
DESTRY
A mi szerelmünk

ROYAL-mozi, Arad Táv. 19-34
DORA NELSON
Asia Noris elbájoló alakításával.
Híradó: A vörös hadsereg.

FORUM-mozi, Arad Táv. 20-11
Előadás: d. e. 11 óra matiné, 3, 4, 20 és 6 órakor
A sztalingrádi hőstett

ARO-mozi, Arad Táv. 24-45
Az óvad kimagasló eseménye: Leslie Howard és Ingrid Bergmann az **INTERMEZZO** című filmben